

Felvételi teszt magyar nyelvből és irodalomból

Tamási Áron: *Ábel a rengetegben* (részlet) (13 pont)

Eszesnek találtam, amit mondtam, s elégedetten sántikáltam ki az ajtón. Átcsoszogtam az eresz földjén, majd a garádicsokra kaptam, ahol még szöktem is egyet, mivel a lábam ezt nekem megengedte. Nem tudom, miért, de olyan kedvem nőtt, hogy a szemem mind az ágak hegyén járt volna. Alig érhettem azonban az udvaron földet, egyszerre valamiben megbotlottam. Hirtelen csak azt éreztem, hogy puha és szőrös az a valami, de a másik pillanatban már láttam, hogy egy nyúl. S nem is akármilyen, hanem nagy és kövér. Az első s a hátulsó lábai össze voltak hosszú spárgával kötve, amiből könnyen kitaláltam, hogy nyakba vetve hozhatta valaki.

1. Állapítsd meg, hogy az alábbi jellemzők közül melyik nem szerepel az idézetben a nyúlra vonatkozóan!

A. szőrös B. kövér C. szürke D. puha

2. Döntsd el az idézet alapján, hogy az alábbi állítások közül melyik helyes!

- A. A nyúl nyakába hosszú spárga volt kötve.
- B. Ábel besántikált az ajtón a szobába.
- C. Ábel megbotlott az eresz alatti garádicsban.
- D. Ábelnek hirtelen nagyon jó kedve lett.

3. Jelöld meg az alábbiak közül azt az alkotót, aki nem tartozik az 1945 utáni magyar irodalomba!

A. Németh László B. Illyés Gyula C. Mikszáth Kálmán D. Ottlik Géza

4. Az alábbiakban a XX. századi irodalom alkotóit párosítottuk a műveikkel. Viszont két válaszban helytelen a párosítás. Jelöld meg a két helyes párosítást!

A. Nagy László: *Ki viszi át a Szerelmet* C. Márai Sándor: *Füves könyv*
B. Weöres Sándor: *Tücsökgzene* D. Szabó Lőrinc: *Galagonya*

5. Egészítsd ki az alábbi, Tamási Áron életére és életművére vonatkozó mondatot!

Tamási Áron Farkaslakán, a mai területén fekvő településen született.

Műveinek gyakori témája egy erdélyi népcsoport, a élete.

6. Az egyik XX. századi magyar író által létrehozott műfaj ismertetését olvasod: „*Témájuk a mindennapi élet apró-cseprő eseményei. Jellemzőjük a terjedelmi rövidség, amire műfaji*

megnevezésük is utal. Ezt az író úgy éri el, hogy minden lényegtelennek tűnő információt elhagy. A sűrítés következtében megnő a szövegek drámai feszültsége.”

a) Nevezd meg az írót!.....

b) Írd le a műfaj nevét!
.....

7. Írd le a lehető legpontosabban, hogy a részlet első, többszörösen összetett mondatának első két tagmondata között milyen viszonyt fedezettél fel!

8. Tamási Áron 1887-ben született, és 1966-ban hunyt el. Írd le betűkkel a halála évét!
.....

9. Az idézetben kiemelt szavak közül írd le azt, amelyik birtokos jelzőként szerepel a mondatban!

10. Nevezd meg azt a szójelentéstani kategóriát, amelybe az idézetben szereplő nőt szólak szótöve, a nő tartozik!

Csokonai Vitéz Mihály: A reményhez (részlet) (12 pont)

Földiekkal játszó

Égi tűnemény,

Istenségnek látszó

Csalfa, vak Remény!

*Kit **teremt** magának*

A boldogtalan,

S mint védangyalának,

Bókol úntalan.

Síma száddal mit kecsegtetsz?

Mért nevetsz felém?

Kétes kedvet mért csepegtetsz

Még most is belém?

Csak maradj magadnak!

Biztatóm valál;

Hittem szép szavadnak:

Mégis megcsalál.

11. Az idézetből származó alábbi szavak közül válaszd ki azt, amelynek az írása megfelel a mai helyesírásnak!

A. földiekkal

B. síma

C. biztatóm

D. tűnemény

12. Állapítsd meg, hogy minek nem nevezi a reményt a költő az idézett versszakban?

A. égi tűnemény

B. istenség

C. védangyal

D. boldogtalanság

13. Döntsd el az idézet alapján, hogy az alábbi érzések közül melyik jellemző a költőre?

A. kiábrándultság

B. irigység

C. boldogság

D. bosszúvágy

14. Jelöld meg azt a válaszlehetőséget, amelyben helyesen idéztük a *Reményhez* című vers utolsó sorait!

- A. Kedv! Remények! Lillák! / Isten véletek!
- B. Ezer ambrózia csókkal / Fizetek válaszóder.
- C. Kedves élete-párjával / Csikóbőrös kulaccsával!
- D. Úgy tűnődik; s talám azt is sajnálja ő, / Hogy a versbe ingyen s potomra jött elő.

15. Nevezd meg az idézett versben Csokonai által alkalmazott rímfaját!
.....

16. Állapítsd meg és írd le az idézett vers műfaját!

17. Húzz alá az idézett versszakban egy hasonlatot!

18. Írd le annak a lánynak nevét (vezetéknév + keresztnév), akihez Csokonai az idézett verset írta!

19. Írd le az idézetben kiemelt ige E/1., feltételes módú, jelen idejű, tárgyias (határozott) ragozású alakját!

20. Keresd meg és írd ki az idézetből:

- a) az igekötős igét:
- b) az időhatározószt:

Arany János: Tetemre hívás (részlet) (15 pont)

A radványi sötét erdőben

Halva találták Bárcki Benőt.

Hosszu hegyes tör ifju szivében;

„Ime, bizonyság Isten előtt:

Gyilkos erőszak ölte meg őt!”

Kastélyába vitette föl atyja,

Ott letevék a hűs palotán;

Ki se terített, meg se mosatja:

Vérben, ahogy volt, nap nap után

Hever egyszerű ravatalán.

21. Állapítsd meg, hogy a költemény fenti két versszakából az alábbi információk közül melyik nem olvasható ki!

- A. a halál feltételezett oka
- B. a halál okozójának neve
- C. az áldozat neve
- D. a holttest megtalálásának helyszíne

22. Az alábbiakban a versidézet cselekményének egyes pontjait olvashatod. Rendezd időrendi sorrendbe e történéseket az előttük szereplő betűk sorba állításával (kezd a részletben szereplő legkorábbi eseménnyel)! Ha helyes sorrendet állítottál fel, egy Arannyal kapcsolatos fogalmat kaptál.

- I. A holttestet az apa felviteti a kastélyába.
- E. A tetem napokon keresztül hever a ravatalon.

SZ. A tetem mellkasából egy tőr áll ki.

Ő. Egy fiatalembert holtan találnak egy erdőben.

K. A holttestet véresen elhelyezik a kastélyban.

23. Döntsd el, hogy mi történik Bárczi Benő „titkos arájával”, Kund Abigéllal a történet végén!

A. kivégzik

B. megőrül

C. eltűnik

D. öngyilkos lesz

24. Válaszd ki az alábbi alakok közül azokat, akik nem Arany János balladáiban szerepelnek!

A. Dalos Eszti és Tuba Ferkó

C. Szondi György és Ali basa

B. Timár Mihály és Timéa

D. I. Edward és a walesi nemesek

25. Írj ki az idézett versszakból egy alliterációt!

.....

26. a) Nevezd meg azt a költőt, akivel Arany János a *Toldi* megjelenése után szoros barátságba került!

b) Írd le annak a városnak a nevét, ahol Arany tanárként működött a szabadságharc leverése után, és ide kötődik első balladairó korszaka is!

27. Írd le az idézetben szereplő, régies alakú „*letevék*” ige mai alakját olyan formában, hogy a szövegkörnyezetbe illeszkedjen!

28. Bontsd fel szóelemekre az idézetben szereplő következő szóalakot, a toldalékokat a lehető legpontosabban nevezd meg!

mosatja

29. Az idézett versrészletből alkottunk egy mondatot: *A radványi sötét erdőben halva talált Bárczi Benő szívéből egy hosszú, hegyes tőr állt ki.* Válaszolj a mondattal kapcsolatos alábbi kérdésekre!

a) Írd le a lehető legpontosabban, hogy a szerkezeti felosztás szempontjából milyen fajtájú a fenti mondat!

b) Írj ki a mondatból egy mellérendelő szószerkezetet:

30. Nevezd meg azt a mássalhangzó-törvényt, amely az idézetben szereplő „*mosatja*” szóban felfedezhető!

.....

Kulcs:

1. C
2. D
3. C
4. A, C
5. Románia; székelység/székelyek
6. a) Örkény István; b) Egypercesek/egyperces novellák
7. tárgyi alárendelő/tárgyi mellékmondat
8. ezerkilencszázhatvanhat
9. eresz
10. azonos alakú szó
11. C
12. D
13. A
14. A
15. Keresztrím
16. Elégia
17. Mint védangyalának bókol úntalan
18. Vajda Julianna
19. Teremteném
20. a) megcsalál, b) most
21. B)
22. Őszike
23. B
24. B
25. Hosszú hegyes / Bárczi Benő
26. a) Petőfi Sándor, b) Nagykőrös
27. letették
28. mos-at-ja: igető-műv. igeképző-igei személyrag;
29. a) tagolt, teljes, egyszerű, bővített
b) hosszú, hegyes
30. összeolvadás